

gemeente

Oost Gelre

Toelichting per programma

Programma 1: Leefomgeving

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 7.489.280	€ 17.675.519	€ -10.186.239
Rekening	€ 7.412.787	€ 15.316.095	€ -7.903.308
Onderschrijving programma 1	€ -76.493	€ -2.359.424	€ 2.282.931

In onderstaande tabel leest u de belangrijkste afwijkingen van Programma 1 Leefomgeving:

Programma 1 Leefomgeving		Resultaat
2.1 Verkeer en wegen: Niet alle investeringen zijn gerealiseerd waardoor een onderuitputting van kapitaallasten ontstaat.	V	€ 123.000
2.1 Verkeer en wegen: Er is minder onderhoud aan zandwegen gedaan door droge omstandigheden.	V	€ 29.000
2.1 Verkeer en wegen: Er is in 2020 minder uitgegeven aan gladheidsbestrijding dan begroot. Afhankelijk van de weeromstandigheden verschilt het uitgegeven bedrag jaarlijks.	V	€ 23.000
2.1 Verkeer en wegen: Door een bijdrage van Rijkswaterstaat zijn de kapitaallasten lager dan begroot.	V	€ 70.000
5.5 Cultureel erfgoed: De subsidies voor onderhoud van monumenten worden verstrekt over meerdere jaren. Het restant vloeit naar de reserve monumenten en wordt in latere jaren weer aangesproken op basis van de beschikkingen. Daarnaast is er een bedrag voor kerkervisie ontvangen vanuit de decentralisatie-uikering. De kosten zijn op dit taakveld verantwoord.	N	€ 65.000
5.5 Cultureel erfgoed: In 2020 heeft gedeeltelijke uitvoering van de werkzaamheden aan de Grolse grachten plaatsgevonden. Een deel van het budget is dan ook nog niet aangewend in 2020. Afronding van de werkzaamheden en besteding van het restant budget zal plaatsvinden in 2021.	V	€ 487.000

5.7 Openbaar groen en (openlucht-) recreatie: Het onderzoek met betrekking tot toekomst studie groen is door corona slechts deels uitgevoerd. Daarnaast is er een subsidie van de provincie ontvangen voor co-financiering Biodiversiteit en Landschap.	V	€ 31.000
5.7 Openbaar groen en (openlucht-) recreatie: De kapitaallasten zijn lager dan begroot doordat een deel van de verwachte investeringen niet is uitgevoerd.	V	€ 50.000
7.2 Riolering: Lagere personeelslasten doordat een medewerker uitdienst is gegaan, welke niet direct in 2020 is opgevuld.	V	€ 36.000
7.2 Riolering: Niet alle investeringen zijn gerealiseerd waardoor een onderuitputting van kapitaallasten ontstaat.	V	€ 210.000
7.2 Riolering: : Per abuis is bij de tweede bestuursrapportage inkomsten riolering bijgeraamd, terwijl dit afgeraamd had moeten worden. Hierdoor ontstaat er een administratief nadelig verschil op de inkomsten riolering ultimo 2020.	N	€ 277.000
7.3 Afval: Door de coronacrisis is er meer huishoudelijk afval aangeboden dan begroot. Dit geldt voor alle fracties. De grootste stijging zit in het GFT-afval.	N	€ 99.000
7.3 Afval: De inkomsten afvalfonds van het vierde kwartaal 2019 zijn verwerkt in 2020. Hierdoor zijn de baten van 2020 hoger dan begroot.	V	€ 186.000
7.3 Afval: Hogere baten door meer ledigingen.	V	€ 39.000
7.4 Milieubeheer: Dit betreft een naverrekening in het tekort van de ODA 2019 en 2020.	N	€ 69.000
7.4 Milieubeheer: Als gevolg van de coronacrisis zijn er minder acties en projecten uitgevoerd met betrekking tot het Energieplan.	V	€ 25.000
7.4 Milieubeheer: Er zijn minder subsidies verstrekt dan begroot aan bewoners voor verduurzaming woningen.	V	€ 29.000
7.4 Milieubeheer: Als gevolg van de coronacrisis zullen een aantal activiteiten doorlopen in 2021 (o.a. opstellen Transitievisie Warmte en Uitvoeringsprogramma Grootchalig).	V	€ 62.000
8.1 Ruimtelijke ordening: Met betrekking tot de Omgevingswet zijn in 2019 diverse projecten gestart te weten Omgevingsvisie, Omgevingsplan, Digitalisering-werkprocessen-dienstverlening en Kennis & Vaardigheden. Deze projecten zijn in 2020 voortgezet en zullen ook in 2021 doorlopen. Hoewel voorbereidingen op de komst van de wet dus wel zijn voortgezet is de voortgang in 2020 onvoldoende geweest en niet volgens de aanvankelijke planning verlopen. Zoals eerder vermeld is van rijkswege besloten de invoeringsdatum uit te stellen tot 1-1-2022 o.a. in verband met de effecten van het COVID-19 virus en omdat met name ook de voorbereidingen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet meer voorbereidingstijd vergen. Daarnaast is een Koersdocument	V	€ 283.000

Omgevingsvisie opgesteld om het proces en de planning om te komen tot een Omgevingsvisie vast te leggen.		
8.1 Ruimtelijke ordening: Er zijn meer kosten bestemmingsplannen, planschade en ICT dan begroot. Hier staan extra inkomsten tegenover.	N	€ 75.000
8.1 Ruimtelijke ordening: Hogere inhuurkosten personeel in verband met meer "externe" projecten waar inkomsten in de vorm van leges tegenover staan.	N	€ 230.000
8.1 Ruimtelijke ordening: Er waren meer legesinkomsten begroot doordat de verwachting was dat de Menukaart Wonen (welke in de eerste helft van 2020 tot principemedewerkingen heeft geleid) tot meer woningbouwplannen zou leiden.	N	€ 138.000
8.3 Wonen en bouwen: In de begroting is de bijdrage aan de projectontwikkelaar voor het project Hof aan de Dijkstraat verwerkt. Het plan zal naar verwachting vanaf de zomer van 2021 gaan lopen, waardoor het budget wordt overgeheveld naar 2021.	V	€ 1.500.000
8.3 Wonen en bouwen: In het 2e halfjaar zijn meer grote vergunningen aangevraagd dan verwacht, hierdoor meer externe kosten en meer legesinkomsten.	V	€ 109.000
8.3 Wonen en bouwen: Dit betreft de bijdrage aan de Houtwal. Deze bijdrage was reeds gereserveerd in de reserves, waardoor in de mutaties op de reserves de baten zijn verwerkt.	N	€ 190.000
Subtotaal	V	€ 2.149.000
Overig	V	€ 134.000
Totaal	V	€ 2.283.000

Overzicht van de producten van het programma 1 Leefomgeving:

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
2.1	Verkeer en wegen	€ 4.151.397	€ 4.290.175

5.5	Cultureel erfgoed	€ 347.716	€ 720.684
5.7	Openbaar groen en (openlucht-) recreatie	€ 2.484.502	€ 2.610.845
7.2	Riolering	€ 2.537.984	€ 3.099.738
7.3	Afval	€ 2.414.700	€ 2.318.690
7.4	Milieubeheer	€ 1.517.631	€ 1.505.075
8.1	Ruimtelijke ordening	€ 1.051.362	€ 1.040.063
8.3	Wonen en bouwen	€ 810.803	€ 2.090.249
		€ 15.316.095	€ 17.675.519

Baten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
2.1	Verkeer en wegen	€ 320.623	€ 138.586
5.5	Cultureel erfgoed	€ 55.000	€ 0
5.7	Openbaar groen en (openlucht-) recreatie	€ 6.740	€ 905
7.2	Riolering	€ 2.817.818	€ 3.439.360
7.3	Afval	€ 3.186.948	€ 2.962.250
7.4	Milieubeheer	€ 51.650	€ 2.550
8.1	Ruimtelijke ordening	€ 159.526	€ 297.255
8.3	Wonen en bouwen	€ 814.482	€ 648.374
		€ 7.412.787	€ 7.489.280

Saldo programma 1. Leefomgeving	-€ 7.903.308	-€ 10.186.239
--	---------------------	----------------------

De opgenomen verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen in het jaarverslag onder programma 1.

Programma 2: Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 11.485.080	€ 50.013.139	€ -38.528.059
Rekening	€ 10.290.422	€ 48.103.442	€ -37.813.020
Onderschrijding programma 2	€ 1.194.658	€ 1.909.697	€ 715.039

In onderstaande tabel leest u de belangrijkste afwijkingen van programma 2 Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen:

Programma 2 Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen	Resultaat	
4.2 Onderwijshuisvesting: Door investeringen gedurende 2020 zijn de kapitaallasten hoger dan begroot.	N	€ 165.000
4.2 Onderwijshuisvesting: Er is in 2020 minder schade ontstaan door vandalisme.	V	€ 4.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: Het gymlokaal bij de St. Ludgerusschool is gesloopt en het bewegingsonderwijs heeft een andere invulling gekregen op de St. Ludgerusschool. Hierdoor zijn er minder kosten gemaakt voor wat betreft eigen gymlokalen. Daarnaast heeft er minder leerlingenvervoer en gymvervoer plaatsgevonden onder andere vanwege corona.	V	€ 70.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: Door de harmonisatie van de kinderopvang in 2018 valt ook het voormalige peuterspeelzaalwerk onder de werking van de Wet op de kinderopvang. Dat betekent dat ouders in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. De gemeente is verantwoordelijk van een aanbod peuteropvang voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Van de organisatie welke voorheen het peuterspeelzaalwerk organiseerde komt het signaal dat het aantal ouders dat in aanmerking komt voor	V	€ 104.000

kinderopvangtoeslag ruim boven het landelijk gemiddelde ligt. Dit is voor de gemeente financieel een voordeel.		
5.1 Sportbeleid en activering: In het kader van SPUK (regeling specifieke uitkering stimulering sport) is een uitkering ontvangen van het ministerie van VWS en heeft de afrekening SPUK over 2019 plaats gevonden.	V	€ 77.000
5.1 Sportbeleid en activering: Conform raadsbesluit van 17 december 2019 is er een éénmalige bijdrage gedaan aan de fusieclub in Groenlo ter compensatie van de vrijvallende jaarlijkse instandhoudingssubsidie onder voorwaarde van fusie tussen beide voetbalverenigingen. Dit bedrag is per abuis niet begroot.	N	€ 130.000
5.2 Sportaccommodaties: In verband met corona heeft er minder onderhoud plaatsgevonden	V	€ 69.000
5.2 Sportaccommodaties: Er is een nieuwe overeenkomst met Marveld Recreatie per 1 mei 2020. De jaarlijkse exploitatiebijdrage is omlaag gegaan ten opzichte van de vorige overeenkomst. Tijdens het opstellen van de begroting was de exploitatiebijdrage nog niet bekend en is het oude bedrag gehanteerd.	V	€ 60.000
5.2 Sportaccommodaties: Er zijn in 2020 middelen beschikbaar gesteld voor voorbereidende onderzoeken Meekenesch. De eerste aanzet is gemaakt en zal verder plaatsvinden in 2021.	V	€ 50.000
5.2 Sportaccommodaties: De medewerker van het zwembad heeft in 2020 door corona minder uren in het zwembad kunnen staan. De detachingsvergoeding vanuit het zwembad voor 2020 is daarom lager geweest dan begroot.	N	€ 39.000
5.6 Media: Hogere bijdrage bibliotheek in de nieuwbouw; in het raadsbesluit was voorzien in het kapitaliseren van de investering. Gelet op de eigendomssituatie dient de betreffende investering in eenmaal gedekt te worden. Tegenover de eenmalige last staat dat er de komende jaren geen kapitaallasten drukken op de exploitatie.	N	€ 302.000
5.6 Media: Betreft huurcorrectie in verband met de verhuizing van de bibliotheek.	N	€ 17.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Er is in 2020 1 fte extra ingezet.	N	€ 62.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: De vrijwillige woonconsulenten/ouderenadviseur hebben als gevolg van corona uitsluitend telefonisch hun vrijwilligerswerk kunnen uitvoeren. Hierdoor zijn er minder vrijwilligerskosten gemaakt.	V	€ 15.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Er zijn in 2020 geen kosten geweest voor ICT inzet. De OZO verbindzorg werd in 2020 betaald door Menzis waardoor de gemeente geen kosten had. Het is nog onduidelijk is of zij dit ook in de toekomst blijven betalen.	V	€ 15.000

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Er is een bedrag aan te veel uitbetaalde subsidie aan Stichting Dorpsbelangen Harreveld over 2019 ontvangen en er is een deel van de huurdersbijdrage Klinkerhofje terug ontvangen.	V	€ 46.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: De activiteiten die normaal gesproken worden georganiseerd voor mantelzorgers hebben niet plaatsgevonden in verband met corona.	V	€ 134.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Door COVID-19 zijn de woningaanpassingen gestagneerd en zelfs stil komen te liggen.	V	€ 151.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Om in aanmerking te komen voor een vergunning voor een gastouderopvang of kinderopvang vindt vooraf onderzoek plaats door de GGD. Na afgifte van een vergunning vinden ook controles plaats. Door de uitbraak van corona hebben er minder inspecties plaatsgevonden.	V	€ 18.000
6.2 Wijkteams: In 2020 is gestart met de uitvoering wet verplichte ggz. De werkelijke kosten waren lager dan begroot, omdat het een opstartfase betreft. Gedurende 2021 wordt duidelijk wat de structurele uitgaven zijn.	V	€ 123.000
6.2 Wijkteams: Er is van de gemeente Doetinchem een bedrag ontvangen in verband met Overschot beschermd wonen 2015-2018.	V	€ 481.000
6.2 Wijkteams: De onderschrijding wordt veroorzaakt door een verrekening van loonkosten met de gemeenten Winterswijk en Aalten.	V	€ 14.000
6.3 Inkomensvoorzieningen: De uitvoeringskosten van de SDOA waren lager dan begroot	V	€ 165.000
6.3 Inkomensvoorzieningen: Bij de bestuursrapportages is er van uitgegaan dat COVID-19 een effect zou hebben op het aantal uitkeringsgerechtigden. Echter ondanks COVID-19 zijn de uitkeringslasten nauwelijks gestegen.	V	€ 1.052.000
6.3 Inkomensvoorzieningen: Met betrekking tot het minimabeleid is er minder beroep gedaan op de kindregelingen vanwege de coronacrisis	V	€ 32.000
6.4 Begeleide participatie: Er is een compensatie ontvangen vanuit het UWV voor transitievergoedingen aan oud-WSWers 2015-2016.	V	€ 81.000
6.4 Begeleide participatie: Na de voorlopige afrekening door SDOA vallen de detachingsvergoedingen lager uit dan begroot.	N	€ 36.000
6.4 Begeleide participatie: Mede door de corona crisis hebben minder mensen gebruik gemaakt van de dienstreizen en vervoer.	V	€ 52.000

6.5 Arbeidsparticipatie: Hoe meer mensen met een beperking aan het werk geholpen des te hoger deze kosten worden. Daartegenover staan lagere uitkeringslasten.	N	€ 317.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo: In de begroting is rekening gehouden met de verstrekking van enkele dure rolstoelen per jaar (gemiddeld 2 a 3). In 2020 is echter maar één wat duurdere rolstoel verstrekt van +/- € 12.000. Gezien niet van te voren in te schatten of er sprake is van vervanging en/of verstrekking van (z.g. dure) rolstoelen is de onderschrijving te verklaren.	V	€ 84.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo: Inzet van huishoudelijke hulp is in 2020 lager dan begroot.	V	€ 107.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo: De vervoerskosten van ZOOV op maat zijn gedaald in verband met minder gereden kilometers als gevolg van COVID-19.	V	€ 130.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo: Inzet van huishoudelijke hulp is in 2020 lager dan begroot.	V	€ 134.000
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+: Het aantal fte is lager dan begroot	V	€ 63.000
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+: De kosten voor Wmo begeleiding zijn door COVID-gedaald door minder cliënten.	V	€ 133.000
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+: De hoogte van de eigen bijdrage is op grond van landelijke regels vanaf 2020 verhoogd tot maximaal € 19,00 per 4 weken. Ook waren er in 2020 meer cliënten dan begroot. Per saldo daarom meer ontvangen dan begroot.	V	€ 99.000
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+: Continuïteitsbijdrage COVID-19 aanbieders Wmo.	N	€ 196.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-: Het aantal kinderen dat individuele jeugdhulp ontvangt en zwaarte van de indicaties neemt nog steeds toe. Dit past in het landelijke beeld dat gemeenten er in slagen de jeugdhulp toegankelijk en laagdrempelig aan te bieden.	N	€ 455.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-: Ook bij de groepsondersteuning bestaat een grotere vraag. Het betreffen open eind regelingen.	N	€ 110.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-: Door inzet van logeren wordt het gezin tijdelijk ontlast. Dit moet uiteindelijk duurdere zorg voorkomen. Daarom meer inzet op dit product.	N	€ 37.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-: De kosten voor jeugdhulp (LVG) betreft kosten voor verblijf crisis en residentiële jeugdhulp. Het gaat voor een belangrijk deel om	N	€ 788.000

kosten van jeugdigen die bij Horizon verblijven. De gemeente is wel financieel verantwoordelijk voor deze jongeren, maar heeft verder beperkte invloed.		
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-: De crisiszorg voor jongeren stijgt, dit past in het beeld dat er meer complexe problematiek is. Er waren meer diagnoses voor specialistische Ggz, de stijging van de behandelingen houdt hiermee direct verband.	N	€ 157.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-: Het beleid om het PGB af te bouwen werkt. Het PGB wordt nu alleen nog ingezet indien er echt geen andere mogelijkheden zijn.	V	€ 61.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-: Continuïteitsbijdrage COVID-19 aanbieders jeugd.	N	€ 118.000
6.82 Geëscaleerde zorg 18-: Deze uitgaven hebben directe relatie met de jeugdhulp, crisis en verblijf. Het betreft voornamelijk jongeren die onder voogdij staan en bij Horizon verblijven. Er is een stijging te zien van het aantal jongeren die onder voogdij vallen.	N	€ 135.000
7.1 Volksgezondheid: In 2020 zijn diverse preventieactiviteiten uitgevoerd. Echter konden verschillende activiteiten geen doorgang vinden vanwege COVID-19. Een deel van deze activiteiten worden in 2021 uitgevoerd.	V	€ 177.000
Subtotaal	V	€ 737.000
Overig	N	€ 22.000
Totaal	V	€ 715.000

Overzicht van de producten van het programma 2 Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen:

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
4.2	Onderwijshuisvesting	€ 2.053.129	€ 1.896.931
4.3	Onderwijsbeleid en leerling zaken	€ 1.141.355	€ 1.265.578
5.1	Sportbeleid en activering	€ 552.662	€ 422.454
5.2	Sportaccommodaties	€ 1.446.175	€ 1.641.609

5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 322.464	€ 318.034
5.4	Musea	€ 252.778	€ 266.558
5.6	Media	€ 864.152	€ 565.946
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.525.038	€ 1.836.230
6.2	Wijkteams	€ 1.742.938	€ 1.869.959
6.3	Inkomensvoorzieningen	€ 8.484.098	€ 11.557.352
6.4	Begeleide participatie	€ 8.973.616	€ 9.028.489
6.5	Arbeidsparticipatie	€ 768.450	€ 443.225
6.6	Maatwerkvoorzieningen Wmo	€ 3.687.020	€ 4.178.008
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	€ 3.451.710	€ 3.459.328
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 11.314.456	€ 9.715.736
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	€ 994.984	€ 841.847
7.1	Volksgezondheid	€ 528.417	€ 705.855
		€ 48.103.442	€ 50.013.139

Baten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
4.2	Onderwijshuisvesting	€ 0	€ 0
4.3	Onderwijsbeleid en leerling zaken	€ 203.546	€ 199.046
5.1	Sportbeleid en activering	€ 76.648	€ 0

5.2	Sportaccommodaties	€ 87.231	€ 143.636
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 7.055	€ 8.160
5.4	Musea	€ 0	€ 0
5.6	Media	€ 40.914	€ 57.624
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 68.302	€ 41.275
6.2	Wijkteams	€ 534.676	€ 28.444
6.3	Inkomensvoorzieningen	€ 7.538.908	€ 9.354.815
6.4	Begeleide participatie	€ 1.371.736	€ 1.360.000
6.5	Arbeidsparticipatie	€ 0	€ 0
6.6	Maatwerkvoorzieningen Wmo	€ 167.540	€ 197.080
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	€ 193.866	€ 95.000
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 0	€ 0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	€ 0	€ 0
7.1	Volksgezondheid	€ 0	€ 0
		€ 10.290.422	€ 11.485.080
Saldo programma 2. Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen		-€ 37.813.020	-€ 38.528.059

De opgenomen verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen in het jaarverslag onder programma 2.

Programma 3: Economie en werkgelegenheid

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 1.362.933	€ 1.511.873	€ -148.940
Rekening	€ 817.729	€ 1.202.752	€ -385.023
Overschrijving programma 3	€ -545.204	€ -309.121	€ -236.083

De belangrijkste afwijkingen die tot de overschrijving van programma 3 hebben geleid, kunt u lezen in onderstaande tabel:

Programma 3 Economie en werkgelegenheid	Resultaat	
3.2 Fysieke infrastructuur: De opbrengst van de kavelverkoop van complex Lindebrook is hoger dan begroot.	V	€ 200.000
3.2 Fysieke infrastructuur: Tegenover de hogere opbrengsten van de kavelverkoop van complex Lindebrook staat de bijdrage aan de overige deelnemende partners zijnde de tussentijdse winstneming complex Lindebrook.	N	€ 163.000
3.2 Fysieke infrastructuur: Er zijn in 2020 diverse gronden aan ondernemers in erfpacht uitgegeven. Op complex Lindebrook gaat het om 1 onderneming en op industrieterrein De Laarberg gaat het om 7 ondernemingen. Hierdoor is de opbrengst van erfpacht in 2020 hoger dan begroot.	V	€ 80.000
3.4 Economische promotie: De regiocoördinator St. Achterhoek Toerisme is niet geraamd voor 2020, waardoor de uitgaven hoger zijn dan begroot.	N	€ 47.000
3.4 Economische promotie: Dit betreft de slotuitkering na liquidatie Recreatieschap Achterhoek Liemers.	V	€ 40.000
3.4 Economische promotie: De kapitaallasten zijn in 2020 hoger dan begroot, doordat er meer investeringen zijn gedaan (onder andere verharding camperplaats bij 't Meekenesch en ontwikkeling MTB netwerk).	N	€ 48.000

3.4 Economische promotie: Als gevolg van COVID-19 zijn de baten toeristenbelasting tussentijds afgeraamd. Doordat vakantie in eigen land wel mogelijk was, is er uiteindelijk meer ontvangen dan begroot.	V	€ 212.000
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen): Bij de bestuursrapportages zijn de verkopen van de kavels als winst genomen. Ultimo 2020 is dit gecorrigeerd en is de winstbepaling per complex berekend.	N	€ 553.000
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen): Daar staat tegenover de tussentijdse winstneming van het complex Flierbeek fase 2 en complex Harreveld.	V	€ 140.000
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen): Complex Hof aan de Boog is pas in de 2e helft van 2020 in ontwikkeling gegaan. Bij het opstellen van de begroting en tussentijdse rapportages was nog niet bekend dat Hof aan de Boog in ontwikkeling zou gaan, daarom zijn er geen bedragen begroot voor complex Hof aan de Boog, terwijl er wel uitgaven zijn gedaan.	N	€ 47.000
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen): De aanbesteding van het woonrijp maken op complex Eschrand is € 24.000 lager dan waarvan was uitgegaan bij het opstellen van de begroting.	V	€ 24.000
Subtotaal	N	€ 162.000
Overig	N	€ 74.000
Totaal	N	€ 236.000

Overzicht van de producten van het programma 3 Economie en werkgelegenheid:

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
3.1	Economische ontwikkeling	€ 124.132	€ 119.017
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 91.876	€ 245.891
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 104.195	€ 136.157
3.4	Economische promotie	€ 675.730	€ 587.113
8.2	Grondexploitatie	€ 206.820	€ 423.695

		€ 1.202.752	€ 1.511.873
--	--	--------------------	--------------------

Baten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
3.1	Economische ontwikkeling	€ 0	€ 0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 280.800	€ 200.574
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 15.012	€ 18.380
3.4	Economische promotie	€ 513.078	€ 247.614
8.2	Grondexploitatie	€ 8.839	€ 896.365
		€ 817.729	€ 1.362.933
	Saldo programma 3. Economie en werkgelegenheid	€ -385.023	€ -148.940

De opgenomen verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen in het jaarverslag onder programma 3.

Programma 4: Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 505.560	€ 5.641.494	€ -5.135.934
Rekening	€ 689.807	€ 5.390.405	€ -4.700.598
Overschrijving programma 4	€ 184.247	€ -251.089	€ 435.336

De belangrijkste afwijkingen die tot de overschrijding van programma 4 hebben geleid zijn:

Programma 4 bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening	Resultaat	
0.1 Bestuur: De cofinanciering projecten van de Regio Achterhoek is lager uitgevallen dan begroot.	V	€ 120.000
0.1 Bestuur: De dotatie aan de wethouderspensioen is afhankelijk van rentestand en leeftijd van (voormalig)wethouders.	N	€ 54.000
0.1 Bestuur: Door COVID-19 hebben diverse bijeenkomsten, symposia en cursussen van raadsleden, griffie en college niet plaatsgevonden.	V	€ 38.000
0.2 Burgerzaken: De kosten zijn lager dan begroot doordat de vacatureruimte niet is ingevuld.	V	€ 31.000
0.2 Burgerzaken: De software van JCC is vernieuwd dit ivm aanvragen en ophalen op afspraak en Oribi is aangeschaft (Systeem om te controleren of een identiteitsbewijs wel echt is).	N	€ 17.000
0.2 Burgerzaken: Ondanks het vervallen van de 5-jaarlijkse cyclus bij de reisdocumenten zijn er toch meer reisdocumenten aangevraagd dan verwacht.	V	€ 44.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: Per saldo zijn er meer gronden / groenstroken verkocht dan begroot.	V	€ 26.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: Er is een subsidie verstrekt aan MFA Vragender voor asbestsanering en realisering invalidentoilet.	N	€ 40.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: Er zijn extra inkomsten door (tijdelijke) verhuur Varsseveldseweg 12 en Buitenschans 1.	V	€ 95.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: De kosten van energie en onderhoud zijn lager dan begroot doordat de multifunctionele accommodaties gesloten waren in verband met COVID-19.	V	€ 45.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: Er was bij het Admiraal Helfrichplein rekening gehouden met gedeeltelijk gebruik. Het gebouw heeft in 2020 leeg gestaan, waardoor er uiteindelijk minder kosten waren voor energie, onderhoud en schoonmaak dan begroot.	V	€ 39.000
1.1 Crisisbeheersing en brandweer: Het onderhoud aan de brandweerkazernes is lager uitgevallen dan begroot.	V	€ 64.000

1.1 Crisisbeheersing en brandweer: De controle op de bluswatervoorziening is uitgevoerd door oud-leden van de brandweer waardoor de kosten aanzienlijk lager uitvielen.	V	€ 23.000
1.2 Openbare orde en veiligheid: Er zijn meer personeelslasten dan begroot door toename van tijdelijk personeel.	N	€ 35.000
Subtotaal	V	€ 379.000
Overig	V	€ 56.000
Totaal	V	€ 435.000

Overzicht van de producten van het programma Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening:

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
0.1	Bestuur	€ 1.814.669	€ 1.930.202
0.2	Burgerzaken	€ 904.274	€ 938.960
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	€ 282.844	€ 304.378
0.8	Overige baten en lasten	€ 0	€ 30.000
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 1.856.555	€ 1.930.362
1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 531.544	€ 505.856
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ 519	€ 1.736
		€ 5.390.405	€ 5.641.494

Baten

Taakveld	Omschrijving	Realisatie	Begroting
0.1	Bestuur	€ 0	€ 0
0.2	Burgerzaken	€ 284.926	€ 239.821
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	€ 342.793	€ 175.210
0.8	Overige baten en lasten	€ 0	€ 0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 50.318	€ 48.000
1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 11.770	€ 42.529
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ 0	€ 0
		€ 689.807	€ 505.560
Saldo programma 4. Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening		-€ 4.700.598	-€ 5.135.934

De opgenomen verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen in het jaarverslag op onder programma 4.

Overzicht gerealiseerde dekkingsmiddelen

Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente bevat de volgende onderdelen: treasury, belastingen OZB en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Het bedrag voor treasury bestaat uit dividenden, ontvangen en bespaarde rente. Bij de overige belastingen zijn hondenbelasting en precariobelasting opgenomen. In cijfers komen wij tot de volgende gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen:

Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	Realisatie	Begroting
Treasury	1.140.951	1.252.109
OZB woningen	3.553.631	3.327.912
OZB niet woningen	2.174.694	2.083.925
Belastingen overig	177.637	189.853

Algemene uitkering	40.455.140	38.875.011
Integratie-uitkering sociaal domein	10.712.550	9.897.215
Subsidie Covid-19	106.765	0
Totaal gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	58.321.368	55.626.025

Toelichting per onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen:

Treasury - overzicht dividendopbrengsten

Het jaar 2020 kende de volgende dividendopbrengsten wat onderdeel uitmaakt van het taakveld treasury.

Dividendopbrengsten	Realisatie	Begroting
Alliander en Vitens	328.434	415.000
Bank Nederlandse Gemeenten	112.205	135.000
Rova	132.006	158.100
Totaal dividendopbrengsten	572.645	708.100

Overzicht algemene uitkering

De algemene uitkering over 2020 is bij beschikking voorlopig vastgesteld op € 51.097.751.

Overzicht algemene uitkering	Realisatie	Begroting
Algemene uitkering 2020	39.561.438	38.439.221
Decentralisatie uitkeringen	823.778	435.790
Integratie-uitkering sociaal domein	10.712.535	9.897.215
Uitkering oude dienstjaren	69.939	0

Totaal algemene uitkering	51.167.690	48.772.226
----------------------------------	-------------------	-------------------

Overhead, ondersteuning en organisatie (taakveld 0.4)

Een wijziging van het BBV is dat met ingang van het jaar 2017 een overzicht wordt opgenomen van de overheadkosten. Overhead zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Onderstaand overzicht geeft u meer inzicht in deze kosten.

Omschrijving	Directe kosten en opbrengsten	Loonkosten	Rente en afschrijving	Totale kosten
Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch)	0	835.776	0	835.776
Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie	8.384	596.488	0	604.872
P&O/HRM	533.966	283.600	0	595.258
Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)	0	83.983	0	83.983
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	30.440	349.104	0	379.544
Juridische zaken	7.540	279.145	0	286.685
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	0	89.207	0	89.207
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	1.245.069	1.066.319	156.088	2.449.092
Facilitaire zaken en huisvesting	874.692	404.486	560.522	1.839.700
DIV	0	373.987	0	373.987
Managementondersteuning primair proces	0	238.951	0	238.951
Dienstverlening en projectenbureau	21.059	535.756	0	552.012

Totaal	2.721.150	5.136.802	716.610	8.574.562
---------------	------------------	------------------	----------------	------------------

Begrotingsrechtmatigheid

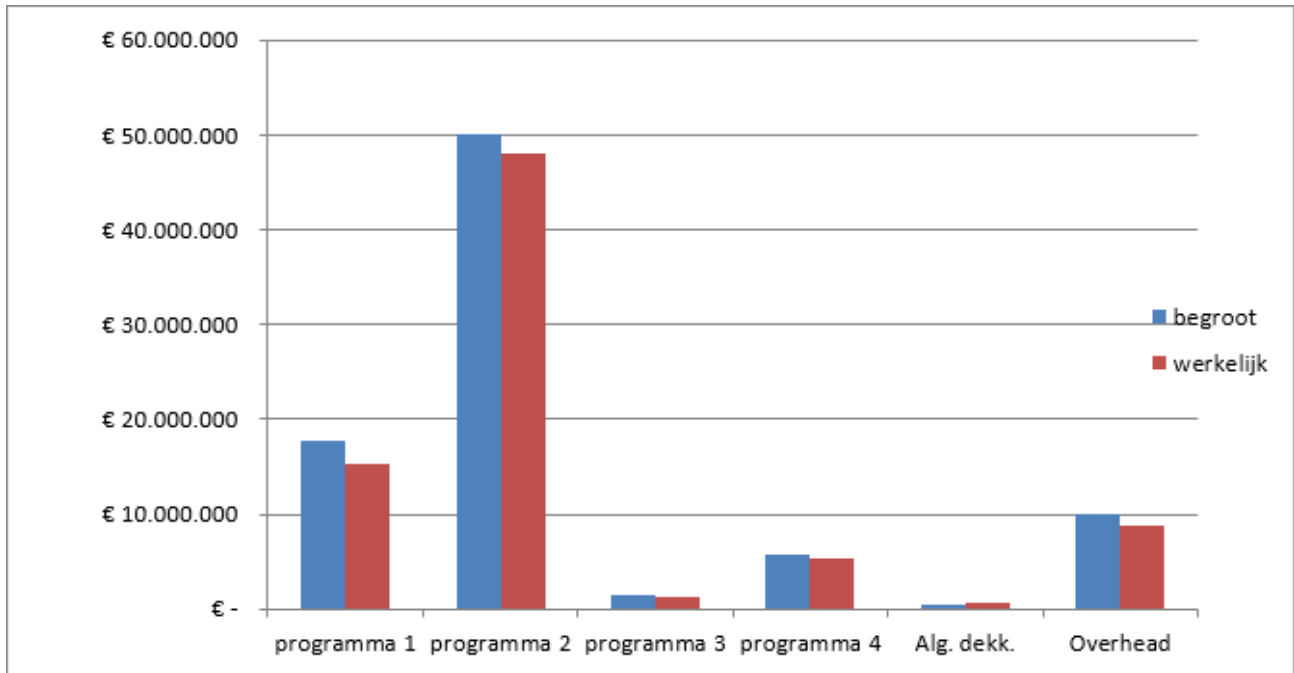
Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met opneidenderegelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (over- en onderschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Bedragen x € 1.000:

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	begroot	realisatie	verschil		
1. Leefomgeving	17.676	15.316	-2.360	Onderschrijding van de lasten	Akkoord
2. Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen	50.013	48.103	-1.910	Onderschrijding van de lasten	Akkoord
3. Economie en werkgelegenheid	1.512	1.203	-309	Onderschrijding van de lasten	Akkoord
4. Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening	5.641	5.390	-251	Onderschrijding van de lasten	Akkoord
Algemene dekkingsmiddelen	386	628	241	De afwijking houdt verband met het gerealiseerde financieringsresultaat. In de begroting is het begrote financieringsresultaat van € 175.893 verantwoord onder de lasten als min-bedrag (betreft in feite een bate). In de staat van baten en lasten is het werkelijke financieringsresultaat van €	Past binnen beleid

				255.539 verantwoord onder de baten. Indien hiervoor wordt gecorrigeerd, is er sprake van een overschrijding van de lasten.	
Overhead	9.962	8.800	-1.162	Overschrijding van de lasten	Akkoord

Onzekerheid verantwoording jeugdzorg en Wmo

De verantwoorde lasten op programma 2 Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen kent een aantal onzekerheden voor wat betreft de jeugdzorg en wWmo die wij aanvullend toelichten.

Op het gebied van jeugdzorg is het declaratie- en betalingsproces tussen de gemeenten en zorgaanbieders verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar. Desondanks kunnen we van een aantal posten niet de juistheid en volledigheid vaststellen, vanwege:

- geen goedkeurende controleverklaringen bij de productieverantwoordingen zijn ontvangen waardoor het onzeker is of de gefactureerde zorg geleverd is;
- de in de jaarrekening opgenomen trekkingsrechten PGB van Sociale Verzekeringsbank (SVB) nog steeds schattingsposten zijn en de SVB geen goedkeurende controleverklaring kan overhandigen.

Sociaal domein / decentralisaties

Voor een juiste en volledige verantwoording van de lasten inzake jeugdzorg en Wmo is de gemeente afhankelijk van informatie van derden te weten productieverantwoordingen met controleverklaringen van de accountant van de betreffende zorgverlener en de controleverklaring over de besteding van de PGB-budgetten van de auditdienst van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De lasten en baten zoals verantwoord in de jaarrekening zijn als volgt:

- Zorg in natura (ZIN), Wmo huishoudelijke hulp begeleiding en jeugdzorg € 15.314.522
- Persoonsgebonden Budgetten (PGB) € 1.316.707
- Bijdragen CAK € 193.866

Voor de gefactureerde jeugdzorg hebben wij € 11.001.327 als last opgenomen, hiervan is € 10.036.704 aan controleverklaringen en productieverantwoordingen akkoord bevonden. We kunnen daarmee stellen dat 8,8% van de gefactureerde zorg ad. € 964.624 geen controleverklaring aanwezig is en onzeker is.

Voor de gefactureerde Wmo huishoudelijke hulp en begeleiding hebben wij een bedrag van € 4.313.195 als last opgenomen in de jaarrekening. Tot een bedrag van € 4.035.030 hebben wij van de zorgaanbieders goedkeurende controleverklaringen en productieverantwoordingen ontvangen. We kunnen daarmee stellen dat € 278.165 (6,4%) van de omzet deels als onzeker kan worden beschouwd.

De Persoonsgebonden Budgetten (PGB) worden voor de jeugdzorg voor € 568.377 en voor de Wmo voor € 748.330 als onzekerheid gekwalificeerd. Als gevolg van Corona zijn er beperkt interne controles voor de jeugdzorg en de Wmo uitgevoerd. Hierdoor kon de fout van de SVB niet gereduceerd worden.